

Antiqvae Lectionis Tomus ...

In Qvo Plvra Qvam XX. Antiqua monumenta, nunquam edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1602

III. Qvomodo A Timina Vnznoimiam veniens per Frozizlaum Ducem
Apostasiæ eos arguerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64160](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64160)

QVOMODO A TIMINA

VNZNOMIA M veniens per

Fro~~z~~izlaum DuceM Apo-

stas eos argu-

erit.

III.

GITVR in hac ciuitate, quia prope
fuit festum Aduentus spiritus sancti, Dux
terræ FRO~~Z~~IZLAU~~S~~ toto corde Christian⁹ in-
stinctu Ottonis baronibus ac capitaneis totius prouinciæ
ac præfectis ciuitatum in festo Pentecostes conuentū in-
dixit; causam simul Christi mandans Euangelium & Euā-
gelistam iterum aduenisse Ottонem Episcopum. Itaq; die
statuto congregatis omnibus adducto in medium Episco-
po Duxait, En ad quod venistis? En coram est nuncius al-
tissimi. Pacem fert non arma, neq; vestra sibi, sed vos met-
ipso Deo lucrari quærerit. Attendite oro. Ante hoc qua-
driennium in superioribus huius terræ partibus docens, me
teste, nostis quoque & ipsi, omnia repleuit Euangilio. Et
tunc quidem has partes visitare volebat, sed Deo prospe-
rante negotia sua toto anno illo sanctis operibus illic tene-
batur occupatus, emensoque anno ad sua reuerti suæ se-
dis rationibus cogebatur, nec ad vos venire præualuit. Sed
quæso vna mecum & huius & illi⁹ viæ causas diligenter aduer-
tit, quodq; in omni casu fieri solet, quis, vel quare, quid,
vel quomodo agat, altius cōtempletur. Et primo de per-
sona id vobis cōstat, quia homo religiosus senio & canicie
venerabilis est. Hoc n. & ipsi videtis de cui⁹ nobilitate o-
pera testam-

testantur, & virtutes, & alta, vt fida relatione didicimus, auoru m & pro auorū eius linea nativitatis. Porro si dignitatem quærimus præsulari fulget officio & vniuersis TEVTONICI regni principibus speculum est & lucerna. Imperatori quoque Romano & Apostolicæ sedis pontifici gratus valde est & vnicè familiaris, in auro quoq; & argento, in ministerialibus, & feudatis, in agris, & possessionibus, & quæcunq; hic mundus preciosa vocat, dominum diuitem nouimus & gloriosum. Nunc etiam opulentus venit vestræ saluti ministraturus, nec aliunde quàm de suis sumptibus apud vos viuere propositum habens. Sed rogo quid intendit, vt quid tantæ viæ laborem aggressus, nec proprio corpori nec sumptibus parcit? sed vt breuiter dicam, sicut & pridem, nihil aliud querit, nisi vos omnes separare a Diabolo, & per fidem Catholicam iungere domino Iesu Christo. Sed quo nam modo? non fraudulenter non violenter, non lucri alicuius terreni, sed vestræ tatum salutis gratia, & Dei honoris benignitate. Et nunc quidem nihil iusta excusationis à vobis inueniri poterit. super hoc tali vero quo minus eum audire debeatis. Neque enim is est eui necem aut patibulum, ob circumventionis vel imposturæ culpam intentare conueniat, vel alterius generis iniurias, quemadmodum & pauperibus Christi prædicatoribus paulò ante fecistis, suspicati, dolo, & fraude, quæstusúe gratia nudos homines & inopes rerum, loqui verbum Dei. Sed illi quidem plagis & verberibus pro veritate subacti à vestris finibus abscesserunt, vos autem hûc vsq; in infidelitate persististis. Pudeat iā & pœnitentiat vos longi erroris & ignoratię, & qui noluitis audire mendicos Euangeliſtas, audite opulentos. Dixistis namque & subamodo blasphematis, quia Deus Christianorum vilior esset omnibus dijs atq; inferior, q; suæ doctrine ministros.

ministros habere non posset, nisi tantum homines imperitos & rusticos, mendicitati, egestatique addictos. Et vos quidem in insania vestra haec dixistis: ille vero pius, & misericors, & præstabilis super malitia, quasi morem gerens insipientiæ vestræ, de imperitia, vel rusticitate, de imperio etiam mendicitatis legati, omnem vobis abstulit excusationem. Supereft modò, vt nos qui primi & maiores dicimur ac sumus, vestræ dignitati consulamus, tam dignissimæ ac sanctissimæ rei consentientes, vt populus qui nobis subiectus est, nostro possit erudiri exemplo. Quicquid autem religionis, vel honestatis secundum Deum vel homines aggrediendum est, iustius atque decentius autumo, vt à capite hoc in membra, quam vt à membris deriuetur in caput: Et in primitiua quidem Ecclesia, sicut audiuiimus, religio fidei Christianæ à plebe & plebeijs personis incipiens ad mediocres progressa, etiam huius maximos principes mudi inuoluit: reddamus vicem Ecclesiæ primitiæ, vt à nobis principibus incipiens, & vsq; ad mediocres progressa, facili prouentu totum populum & gentem sanctificatio diuinæ religionis illustret. Sed quid plura? Affuit Spiritus sancti gratia, & sermonem Ducis omniū cordibus altius quam dici queat, inplantauit, omnesq; parvoto pari consensu faciendum, respondent, quidqd Episcopus suaderet. Igitur occasione ipsius temporis de aduentu Spiritus sancti, de remissione peccatorum, de varijs charismatum donis, de bonitate & clementia diuina, sermone mirabili præsul eos alloquens, euangelizauit illis Iesum. Et quosdam quidem iam dudum Christianos, sed errore paganismi denuò inquinatos, præsenti sermone ad conpunctionem & validam cordis contritionem emolliatos, cum magno fructu alpientium, per manus impositionem Ecclesiæ reconciliauit, alias autem certatim se

H h h offe-

offerentes catechizatos ac pro tempore instructos baptizauit, & totam illam hebdomadam doctrinæ sacrificij operibus instabat, gaudio ingenti, adeo ut verè Spiritus sancti præsentiam illic adesse certissime constaret. Itaque concilium hoc non antea solutum est, quam principes ipsi & omnes qui cum eis aduenerant, baptismi sacramenta percepissent.

DE SACERDOTE IDOLORVM vice numinis rusticum alloquente.

IV.

PORRO fama facti repente in vniuersam prouinciam diuulgatur, villas & vicos in studia diuersa conscindens, alijs dicentibus, quia bene est: alijs autem dicentibus, Non, sed magis seductio magnates apprehendit. Ipsi vero Sacerdotes idolorum non minima causa huius concisionis erant, appositi eis, quibus displicebat, quod factum fuerat, sua nimirum lucra cessatum iri non ignorantes, si culturæ Dæmonum illic aboleretur, vnde modis omnibus rem præpedire moliti, varia calliditatis suæ argumenta visionibus, somnijs, prodigijs, & varijs terroribus confinxerunt. Quin etiam in Hocosta ciuitate quo tunc proximè aduenturus nunciabatur Episcopus, sacerdos qui illic idola ministrabat, nocturno tempore vicinam siluam ingressus, & in loco editiori secus viam inter condensa fruticum sacerdotalibus induitus astabat, & mane summo quēdam rusticum de rure ad forum gradientem his alloquitur verbis: Tu inquit, bone homo. At ille respiciens in eam partem, vnde vocem audierat, inter virgulta personam cādidis indutam, quamuis luce videre cœpit & timere. Et ille, Sta, inquit, & accipe